

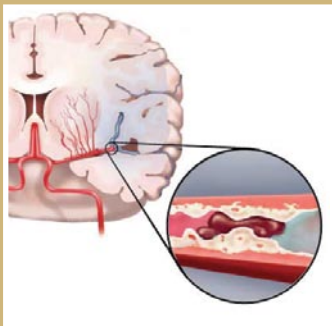
A legsikeresebb magyar békekötés?

1648 őszén egész Európa önfeledten ünnepelt, mintha mindenkit valamiféle túlvilági eufórikus hangulat kerített volna hatalmába. Az embereknek volt is okuk a mulatásra, hiszen október 24-én végre megkötötték a harmincéves háborút lezáró vesztfáliai békét.

Mivel szolgálhatok?

Cseh származású apja kávé, tea és gyarmatáru üzletének nyomdokaiba lépve az osztrák Julius Meinl a legnagyobb közép-európai élelmiszerkon-szernt építette ki. A nagy szociális felelősséggel rendelkező vállalkozó az első világháború alatt békekötvetítő és diplomata, majd politikus és korának fáradhatatlan jobbítója lett.

Stroke – a harmadik vezető halálok

Kialakulásának többféle oka is lehet. Nagyon veszélyes a kezeletlen magas vérnyomás; sajnos sok beteg nem is tud arról, hogy magas a vérnyomása. Mások pedig, főleg a férfiak, ha jelentkeznek is a panaszok, akkor sem fordulnak időben orvoshoz, ami nagyban megnöveli a szélütés valószínűségét.

A háttapon

A velvicsia

A világ talán egyik legkülönlegesebb, legréjtélyesebb élőlénye, Namibia címernövénye a *Welwitschia mirabilis*, magyaros átírásban a *velvicsia*. Fura nevét felfedezőjéről, *Friedrich Welwitsch* szlovén nemzetiségű osztrák botanikusról kapta, aki pontosan 150 évvel ezelőtt, 1859-ben bukkant rá Dél-nyugat-Afrika nehezen megközelíthető, kietlen homoksivatagjaiban. A növényóriás évszázadokat tölt csendben, lassú növekedéssel a sivár, forró és csupasz környezetben. A legöregebbként nyilvántartott és kerítéssel védett példányt 1600 évesnek tartják, átmérője mintegy 4, magassága 1,4 méter, karógyökere akár 30 méter mélyre is lehatolhat nedvességet gyűjteni.

Szalagszerű széles levele egy vastkos, betonszerűen kemény, szürke „törzsből” ered és folyamatosan nő, miközben a levélvégek fokozatosan elszáradnak, széthasadoznak. A sivatagban lecsapódó hajnali harmatot a levelek különleges szerkezetű bőrszövetén át is fel tudja venni a növény, és a forró szárazsághoz, a rendkívül erős napfényhez való alkalmazkodást szolgálja a nyitvatermőknél egyedülálló módon megfigyelt pozsgás típusú savas anyagcsere (Crassulacean Acid Metabolism, CAM) is. A velvicsia ugyanis nyitvatermő növény a leplesmagvúak törzsből (Gnetophyta).

A velvicsia egyúttal kétlaki növény: a kicsi, tobozos fürtökben álló porzós és termős virágok külön egységen fejlődnek. Az „élő kövület” fennmaradását – a civilizációtól távol eső élőhelye miatt – egyelőre nem fenyegeti veszély.

Kép és szöveg:
KORSÓS ZOLTÁN
TRÓCSÁNYI BALÁZS

ÉLET ÉS TUDOMÁNY A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő: **Gózon Ákos** • Szerkesztőség: 1088 Budapest, Bródy S. u. 16. • Titkársági telefon: 327-8950; Tel/Fax: 327-8969. • E-mail: eltud@eletestudomany.hu • Postacím: 1428 Budapest, Pf. 47 • Honlap: <http://www.eletestudomany.hu> • Kiadja: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat • Felelős kiadó: Piróth Eszter, a TIT Szövetségi Iroda igazgatója • Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176 • Nyomás: Veszprémi Nyomda Zrt. • Felelős vezető: Fekete István vezérigazgató • Index: 25 245 • ISSN 0013-6077 (nyomtatott) • ISSN 1418-1665 (online) • Magyar Örökség-díjas hetilap • Tudományos Tanácsadó Testület: Almár Iván, Antalóczy Zoltán, Bendzsel Miklós, Berényi Dénes, Bod Péter Ákos, Botos Katalin, Csányi Vilmos, Falus András, Forgács Iván, Freund Tamás, Grétsy László, Háromi József, Herczeg János, Horváth Tibor, Juhász Árpád, Kerner István, Kovács Tibor, Kroó Norbert, Makara B. Gábor, Marosi Ernő, Pléh Csaba, Roska Tamás, R. Várkonyi Ágnes, Sóllyom László, Szabó Miklós, Szentgyörgyi Zsuzsanna, Szörényi László, Takács László, Tátrai Zsuzsanna, Vámos Tibor, Varga Benedek, Vársárhelyi Tamás, Vigh Károly • Olvasószerkesztő: Bánsághy Nóra • Tervezőszerkesztő: Zsigmondné Balázs Ildikó • Fotó: Bojtár Ottó • Művészeti vezető: Németh János • Rovatszerkesztők: Albert Valéria (mezőgazdaság, földtudományok), Juhari Zsuzsanna (történelem, néprajz, régészet) • Pásztor Balázs (kémia, fizika, informatika) • Titkárságvezető: Karsai Gyöngyi • A meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért nem vállalunk felelősséget. • Előfizethető a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletágánál a 06-80-444-444-es zöldszámon, faxon: 06-1-303-3440, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, valamint levélben: MP Zrt. Hírlap Üzletág, Budapest 1008), továbbá személyesen a postahelyeken és a kézbesítőnél. • Megvásárolható a LAPKER árusítóhelyein. Lapunk korábbi számai megvásárolhatók a szerkesztőségben is.

Az Élet és Tudomány a Nemzeti Kulturális Alap, az OTKA, a Magyar Szabadalmi Hivatal, az NKTH és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával jelenik meg.

